

Stosunek do rządu w maju

Znak jakości przyznany CBOS przez
Organizację Firm Badania Opinii i Rynku na rok 2022



Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

W ciągu ostatniego miesiąca w notowaniach gabinetu Mateusza Morawieckiego zaszły tylko niewielkie, ale na ogół korzystne dla rządzących zmiany¹.

POPARCIE DLA RZĄDU

W maju wzrosło nieco poparcie dla rządu. Do jego zwolenników zalicza się obecnie co trzeci badany (34%, o 3 punkty procentowe więcej niż w kwietniu). Przeciwnych rządowi jest 36% respondentów (o 2 punkty mniej w stosunku do poprzedniego pomiaru).

TABELA 1

Stosunek do rządu	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021									2022				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Zwolennicy	33	34	34	34	32	34	33	29	30	30	29	33	31	34
Przeciwnicy	40	40	35	38	37	38	38	41	43	44	42	40	38	36
Obojętni	23	21	27	23	25	24	25	24	23	22	25	24	28	26
Trudno powiedzieć	4	5	4	5	5	4	5	6	3	4	4	3	3	4

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (385) przeprowadzono w ramach procedury mixed-mode na reprezentatywnej imiennej próbie pełnoletnich mieszkańców Polski, wylosowanej z rejestru PESEL.

Każdy respondent wybierał samodzielnie jedną z metod:

– wywiad bezpośredni z udziałem ankietera (metoda CAPI),

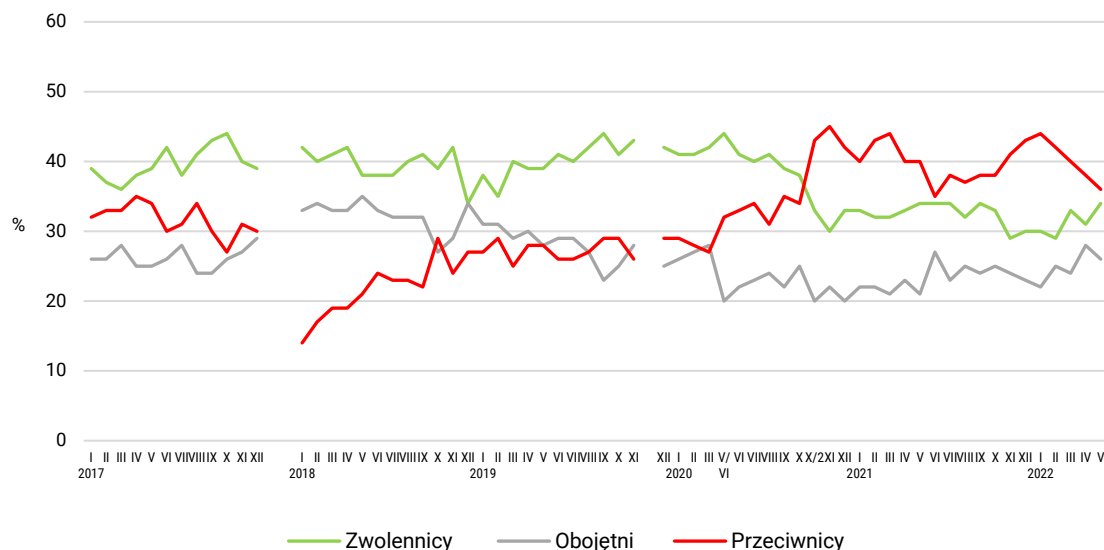
– wywiad telefoniczny po skontaktowaniu się z ankieterem CBOS (CATI) – dane kontaktowe respondent otrzymywał w liście zapowiednim od CBOS,

– samodzielne wypełnienie ankiety internetowej, do której dostęp był możliwy na podstawie loginu i hasła przekazanego respondentowi w liście zapowiednim od CBOS.

We wszystkich trzech przypadkach ankieta miała taki sam zestaw pytań oraz strukturę. Badanie zrealizowano w dniach od 2 do 12 maja 2022 roku na próbie liczącej 1087 osób (w tym: 58,9% metodą CAPI, 28,7% – CATI i 12,4% – CAWI).

CBOS realizuje badania statutowe w ramach opisanej wyżej procedury od maja 2020 roku, w każdym przypadku podając proporcję wywiadów bezpośrednich, telefonicznych i internetowych.

RYS. 1. Stosunek do rządu



Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Spółród cech społeczno-demograficznych stosunek do rządu najsilniej różnicuje wiek. Ogólnie rzecz biorąc, im starsi respondenci, tym częściej deklarują poparcie dla rządu. Wśród najmłodszych (do 24 roku życia) jedynie 6% uważa się za zwolenników rządu, a – obok przeciwników obecnej ekipy (47%) – liczną grupę stanowią osoby deklarujące obojętność wobec rządzących (44%). Mniej niż przeciętnie identyfikujących się z rządem jest także wśród osób mających od 25–34 lat (22%) oraz będących w wieku 35–44 lata (24%). W następnych przedziale wiekowym (od 45 do 54 lat) odsetek popierających rząd rośnie skokowo (do 41%). Jeszcze więcej zwolenników rządu jest w kolejnych kohortach: 45% wśród mających od 55 do 64 lat, 49% wśród będących w wieku od 65 do 74 lat i 61% wśród osób w wieku 75+. Nastawienie do rządu wiąże się także ze statusem społeczno-ekonomicznym (przede wszystkim wykształceniem) i wielkością miejsca zamieszkania. Częściej niż przeciętnie poparcie dla gabinetu Mateusza Morawieckiego wyrażają badani z wykształceniem podstawowym (51%) i zasadniczym zawodowym (43%), mieszkańcy wsi (40%), w tym przede wszystkim rolnicy (59%), oraz osoby stosunkowo słabo sytuowane (47% badanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1000 zł). Niechętni rządowi są przede wszystkim ankietowani z wyższym wykształceniem (56%), mieszkańcy dużych miast, mających od 100 000 do 499 999 ludności (53%) lub więcej (61%), osoby dobrze sytuowane – mające miesięcznie do dyspozycji od 3000 do 3999 zł *per capita* (52%) lub więcej (67%).

Stosunek do rządu zależy jednak przede wszystkim od orientacji politycznej i, szerzej, światopoglądowej. O ile dwie trzecie respondentów identyfikujących się z prawicą (68%) zalicza się do zwolenników obecnego gabinetu, o tyle większość deklarujących lewicowe poglądy polityczne (70%) jest mu przeciwna. Ponadto poparcie dla rządu jest tym częstsze, im częstszy udział w praktykach religijnych: wśród praktykujących kilka razy w tygodniu odsetek jego zwolenników

sięga 83%. Wśród niepraktykujących większość (65%) stanowią przeciwny rząd. W elektoratach rząd może liczyć głównie na poparcie sympatyków Prawa i Sprawiedliwości (i partii koalicyjnych). Wyborcy ugrupowań opozycyjnych w większości deklarują sprzeciw wobec rządu.

TABELA 2

Potencjalne elektoraty	Stosunek do rządu			
	Zwolennicy	Przeciwnicy	Obojętni	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	86	2	9	3
Polska 2050 Szymona Hołowni	8	71	20	1
Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	6	84	10	0
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	6	81	12	1

* Ze względu na niewielką liczebność wyborców tego ugrupowania w badanej próbie ich deklaracje należy interpretować z ostrożnością

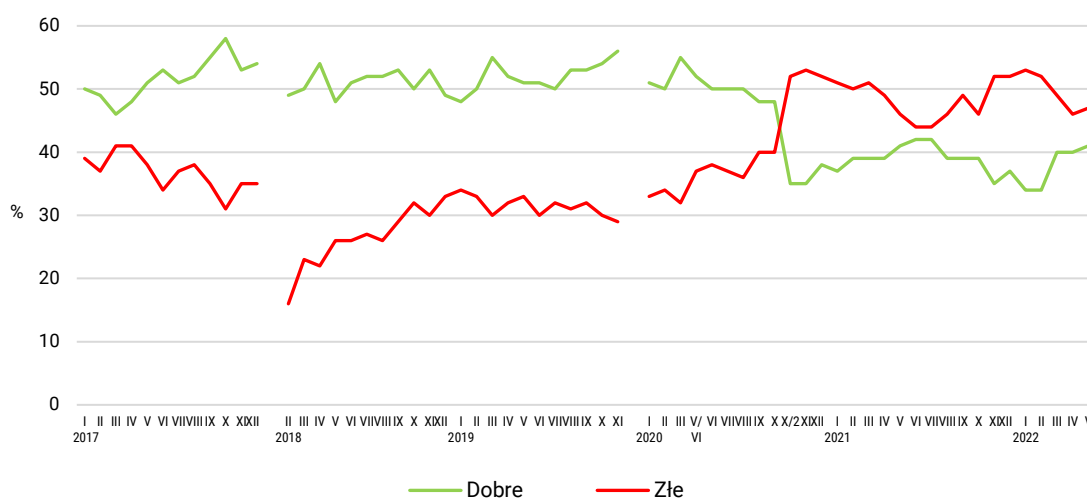
OCENA WYNIKÓW DZIAŁALNOŚCI RZĄDU

Od kwietnia praktycznie nie zmieniło się postrzeganie wyników działalności rządu. Nieco więcej osób ocenia je negatywnie (47%) niż pozytywnie (41%).

TABELA 3

Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu objęcia przezeń władzy?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021								2022					
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Dobrze	39	41	42	42	39	39	39	35	37	34	34	40	40	41
Źle	49	46	44	44	46	49	46	52	52	53	52	49	46	47
Trudno powiedzieć	12	13	14	14	16	12	15	13	11	13	14	11	14	12

RYS. 2. Oceny wyników działalności rządu



Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pomięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Działania podejmowane przez rząd częściej niż przeciętnie doceniają starsi respondenci (59% osób w wieku 65+), osoby słabiej wykształcone i sytuowane (62% badanych z wykształceniem podstawowym, 51% zasadniczym zawodowym, 57% ankietowanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1000 zł) oraz mieszkańcy wsi (50%), w tym zwłaszcza rolnicy (68%). Z dezaprobatą o efektach pracy rządu mówią przede wszystkim mieszkańcy dużych miast, liczących od 100 000 do 499 999 ludności (65%) lub więcej (69%), osoby z wykształceniem wyższym (65%), badani o miesięcznych dochodach *per capita* od 3000 do 3999 zł (60%) lub więcej (70%), a w grupach społeczno-zawodowych – kadra kierownicza i specjaliści (71%) oraz właściciele firm (61%).

Postrzeganie działań rządu jest jednak zależne przede wszystkim od orientacji politycznej i światopoglądowej. Blisko trzy czwarte ankietowanych identyfikujących się z prawicą (72%) jest zadowolone z dokonań rządu, podczas gdy większość badanych deklarujących lewicowe (81%) lub centrowe poglądy polityczne (58%) ocenia je krytycznie. Opinie o pracy rządu są tym lepsze, im częstszy udział w praktykach religijnych.

Rezultaty działalności rządu całkowicie odmiennie postrzegają z jednej strony wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, z reguły zadowoleni z jego pracy, z drugiej – wyborcy ugrupowań opozycyjnych, dość jednoznacznie krytyczni w swoich opiniach na ten temat.

TABELA 4

Potencjalne elektoraty	Jak by Pan(i) ocenił(a) wyniki działalności rządu premiera Mateusza Morawieckiego od czasu ponownego objęcia przezeń władzy?		
	Dobrze	Źle	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	90	4	6
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	9	90	1
Polska 2050 Szymona Hołowni	9	91	0
Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	4	90	6

* Ze względu na niewielką liczebność wyborców tego ugrupowania w badanej próbie ich deklaracje należy interpretować z ostrożnością

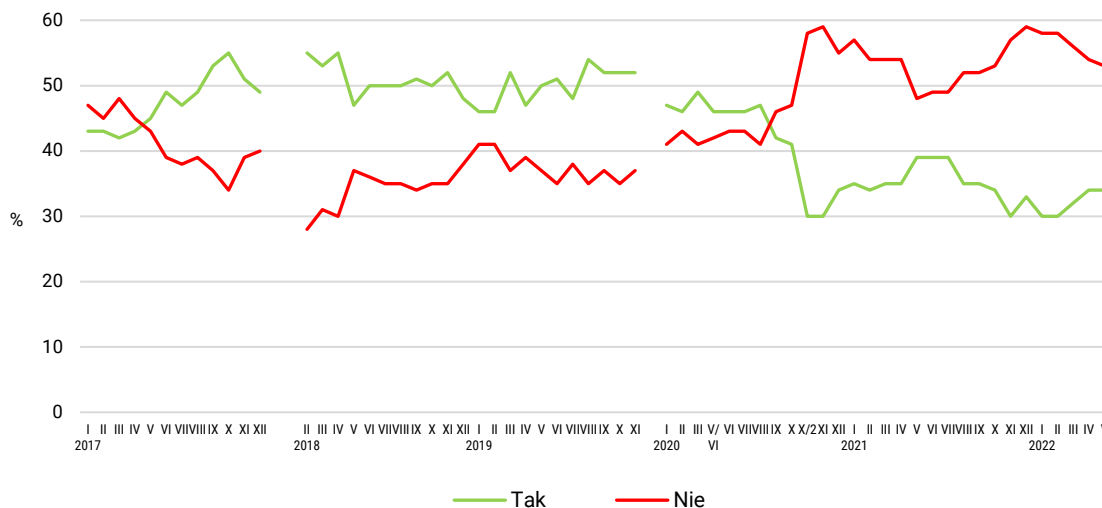
OCENA POLITYKI GOSPODARCZEJ RZĄDU

W ciągu ostatniego miesiąca nie zmieniły się istotnie oceny polityki gospodarczej rządu. Przekonanie, że prowadzona przez niego polityka daje nadzieję na poprawę sytuacji gospodarczej, wyraża 34% badanych. Przeciwnego zdania jest 53% ankietowanych.

TABELA 5

Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021										2022			
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Tak	35	39	39	39	35	35	34	30	33	30	30	32	34	34
Nie	54	48	49	49	52	52	53	57	59	58	58	56	54	53
Trudno powiedzieć	11	13	12	12	13	13	13	13	8	12	12	12	12	13

RYS. 3. Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?



Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od lutego 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od stycznia 2020 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Opinie na temat polityki gospodarczej rządu różnicują wszystkie podstawowe cechy społeczno-demograficzne. Perspektywy poprawy sytuacji gospodarczej częściej dostrzegają mężczyźni (39%) niż kobiety (29%). W skuteczność działań rządu w sferze gospodarki częściej niż przeciętnie wierzą starsi respondenci, szczególnie mający 65 lat lub więcej (47%), osoby słabiej wykształcone i sytuowane (54% z wykształceniem podstawowym, 49% badanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1000 zł, 41% mających do dyspozycji od 1000 zł do 1499 zł), a także mieszkańcy wsi (40%), a zwłaszcza rolnicy (45%). Do najbardziej krytycznych recenzentów polityki gospodarczej rządu należą ludzie młodzi, do 24 roku życia (72%), mieszkańcy dużych miast, liczących od 100 000 do 499 999 ludności (70%) lub więcej (72%), badani z wyższym wykształceniem (70%), osoby dobrze sytuowane, zwłaszcza te mające miesięcznie do dyspozycji co najmniej 4000 zł *per capita* (73%). Mimo że generalnie wysokie dochody sprzyjają negatywnym ocenom polityki gospodarczej rządu, to jednocześnie ponadprzeciętnie duży odsetek niezadowolonych z posunięć obecnego gabinetu w tej dziedzinie notujemy wśród osób źle oceniających warunki materialne swojego gospodarstwa domowego (67%). Warto wspomnieć, że subiektywna ocena własnego położenia materialnego, choć skorelowana z poziomem dochodów, nie jest jego prostym odzwierciedleniem. Z analiz wynika, że osoby deklarujące niskie dochody *per capita* w większości oceniają swoją sytuację materialną jako średnią lub nawet dobrą. Choć blisko co piąty badany (19%) szacuje dochody przypadające na jedną osobę w swoim gospodarstwie domowym na mniej niż 1500 zł miesięcznie, to niezadowoleni ze swoich warunków bytowych stanowią tylko stosunkowo niewielką grupę (6% ogółu).

Dla postrzegania polityki gospodarczej rządu, podobnie jak w przypadku stosunku do rządu i ogólnej oceny jego pracy, kluczowe znaczenie ma orientacja polityczna i światopoglądowa. W skuteczność działań rządu wierzy blisko dwie trzecie sympatyków prawicy (62%), kwestionuje ją natomiast większość określających swoje poglądy jako lewicowe (86%) lub centrowe (66%). Zaufanie do polityki gospodarczej rządu jest deklarowane tym częściej, im częstszy udział w praktykach religijnych. Opisane różnicowania znajdują odzwierciedlenie w opiniach elektoratów: wyborcy Prawa i Sprawiedliwości wiążą z polityką gospodarczą rządu nadzieje na poprawę, zwolennicy ugrupowań opozycyjnych – przeciwnie, nie dostrzegają szans na polepszenie sytuacji gospodarczej.

TABELA 6

Potencjalne elektoraty	Czy, Pana(i) zdaniem, polityka obecnego rządu stwarza szanse poprawy sytuacji gospodarczej?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	81	7	12
Polska 2050 Szymona Hołowni	8	90	2
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	5	93	2
Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	3	91	6

* Ze względu na niską liczebność tej kategorii wyborców w próbie deklaracje te należy interpretować z ostrożnością

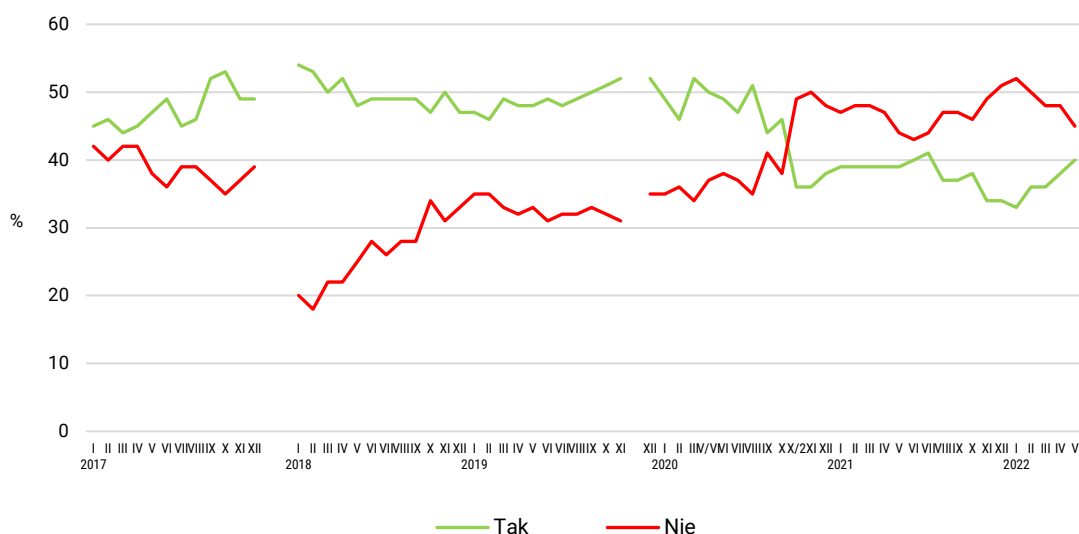
AKCEPTACJA PREMIERA

Poprawiły się notowania premiera Mateusza Morawieckiego. Zadowolenie z faktu, że polityk ten stoi na czele rządu, wyraża 40% ankietowanych (o 2 punkty procentowe więcej niż w kwietniu). Dezaprobatę wobec premiera deklaruje 45% respondentów (o 3 punkty mniej niż miesiąc temu).

TABELA 7

Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki ?	Wskazania respondentów według terminów badań													
	2021									2022				
	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III	IV	V
	w procentach													
Tak	39	39	40	41	37	37	38	34	34	33	36	36	38	40
Nie	47	44	43	44	47	47	46	49	51	52	50	48	48	45
Trudno powiedzieć	14	16	17	15	16	16	16	17	15	15	14	16	14	15

RYS. 4. Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?



Do grudnia 2017 roku wskazania dotyczyły rządu Beaty Szydło; od stycznia 2018 roku do listopada 2019 roku dotyczyły pierwszego rządu Mateusza Morawieckiego, od grudnia 2019 roku dotyczą drugiego rządu Mateusza Morawieckiego. Pominięto odpowiedzi „Trudno powiedzieć”

Społeczno-demograficzne zróżnicowanie stosunku do premiera podlega tym samym prawidłowościom co opinie o całym rządzie. Najwięcej zadowolonych z premiera notujemy wśród osób w wieku od 55 do 64 lat (51%) i starszych (59%), mieszkańców wsi (49%), w tym zwłaszcza rolników (61%), osób słabiej wykształconych i sytuowanych (71% wśród mających wykształcenie podstawowe, 54% wśród badanych o miesięcznych dochodach *per capita* poniżej 1000 zł). Niezadowolone z szefa rządu najczęściej deklarują ludzie młodzi, do 24 roku życia (61%), mieszkańcy dużych miast, liczących od 100 000 do 499 999 ludności (65%) lub więcej (64%), badani z wyższym wykształceniem (61%), osoby dobrze sytuowane, mające miesięcznie do dyspozycji od 3000 do 3999 zł *per capita* (59%) lub więcej (64%).

Stosunek do premiera najsilniej determinuje jednak orientacja polityczna i światopoglądowa. Mateusza Morawieckiego na stanowisku prezesa Rady Ministrów akceptuje blisko trzy czwarte deklarujących prawicowe poglądy polityczne (73%). Dezaprobatę wobec premiera wyraża natomiast ponad cztery piąte identyfikujących się z lewicą (81%) i ponad połowa lokujących swoje przekonania polityczne w centrum (54%). Wśród praktykujących kilka razy w tygodniu odsetek zwolenników premiera sięga 89%. Im słabsza religijność, tym częściej wyrażana jest dezaprobatą wobec szefa rządu (wśród niepraktykujących – 71%).

Zróźnicowanie ocen premiera w zależności od orientacji politycznej i ideowej najsilniej uwidacznia się w elektoratach: akceptują go niemal wszyscy wyborcy Prawa i Sprawiedliwości, natomiast z dezaprobatą przyjmują Mateusza Morawieckiego sympatycy wszystkich najpopularniejszych obecnie ugrupowań opozycyjnych.

TABELA 8

Potencjalne elektoraty	Czy jest Pan(i) zadowolony(a) z tego, że na czele rządu stoi Mateusz Morawiecki?		
	Tak	Nie	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Prawo i Sprawiedliwość (wraz z Solidarną Polską i Partią Republikańską)	90	4	6
Polska 2050 Szymona Hołowni	10	81	9
Koalicja Obywatelska (Platforma Obywatelska, Nowoczesna, Inicjatywa Polska, Zieloni)	6	90	4
Lewica (Nowa Lewica, Razem)*	0	93	7

* Ze względu na niską liczebność tej kategorii wyborców w próbie deklaracje te należy interpretować z ostrożnością

W maju rejestrujemy nieznaczną poprawę notowań rządu. Widoczna jest ona w niewielkim wzroście identyfikacji z rządzącą ekipą oraz w nieco lepszych ocenach samego premiera. Nie zmieniły się natomiast istotnie oceny działalności rządu, w tym opinie o jego polityce gospodarczej. Z trochę dłuższej, kilkumiesięcznej perspektywy można dostrzec, że choć wojna w Ukrainie nie zmieniła w znaczący sposób opinii o rządzących, to jednak poprawiła nieco ich wizerunek. W sumie zatem obecne notowania rządu można zaliczyć do najlepszych co najmniej od jesieni ubiegłego roku, kiedy to – w głównej mierze zapewne za sprawą rosnącej inflacji – obserwowaliśmy pogorszenie opinii o rządzie i spadek poparcia dla Prawa i Sprawiedliwości.

Mimo pewnej poprawy notowań rządu i premiera, rządzący nadal częściej budzą krytykę niż aprobatę. Negatywne opinie stosunkowo najczęściej dotyczą polityki gospodarczej i perspektyw poprawy sytuacji ekonomicznej.

Opracowała

Beata Roguska